

Desatero obrany před energošmejdý

24.5.2024 - | Energetický regulační úřad

Nenechte se nikým do ničeho nutit. Energošmejdi používají nátlakové metody, snaží se odvést vaši pozornost a přinutit vás k rychlému neuváženému podpisu. Nechte si čas na rozmyšlenou, nikdy nic nepodepisujte okamžitě a pod tlakem. Zázračné nabídky neexistují, i kdyby ano, neutečou.

Ověřte si, s kým máte tu čest. Když vám někdo zvoní na dveře nebo volá, ptejte se, o koho jde. Zvoní-li u vás zprostředkovatel, musí jasně říct, že je zprostředkovatelem a uvést svoje registrační číslo. To si můžete zkontrolovat v registru ERÚ. Jestliže v něm zprostředkovatele nenajdete, velmi pravděpodobně jde o podvodného energošmejda.

Jak poznat energošmejda? Někdy to jde snadno. Tvrdí vám nezvaný návštěvník, že je distributorem a potřebuje se podívat do vaší smlouvy? Lže. Distributoři kontrolují elektroměry a plynoměry, nikoliv smlouvy. Nebo dotyčný říká, že přichází od vašeho současného dodavatele energií? Ten má vaši adresu a telefonní číslo. Proč by zvonil na dveře? Jestliže se dotyčný vydává za zaměstnance úřadu – ERÚ, ČOI, zástupce obce aj. – také lže. Žádný úřad s nabídkami energií nechodí.

Porušil zprostředkovatel zákaz podomního prodeje v obci? Volejte obecní (městskou) policii. Za porušení obecního zákazu totiž může obec prodejce pokutovat. Obecní policie zároveň může dorazit rychle. Tím nejenže ochrání další občany, ale může zajistit také důkazy, které se budou hodit při postihu provinilce.

Nevyžádané nabídky po telefonu jsou (již) zakázány. Energošmejdi přitom loví své oběti i telefonicky. Ptejte se, kdy a komu jste udělili svolení, aby vás mohl kontakt po telefonu. Své svolení můžete kdykoliv odvolat, udělejte to. Jestliže ho dotyčný nemá, porušil zákon. Odmítněte ho a případně nahlaste na ÚOOÚ. Dříve se stávalo, že se lidé nechali vmanipulovat k souhlasu a nechtěně po telefonu uzavřeli smlouvu. To už není možné, jakoukoli telefonickou nabídku musí podnikatel spotřebiteli potvrdit v textové podobě (např. e-mailem)! Nabídka spotřebitele zavazuje, jen pokud projeví souhlas s potvrzením nabídky. Smlouvu se zprostředkovatelem ani s dodavatelem telefonicky uzavřít nelze, protože musí mít písemnou formu.

Nedůvěřujte, prověřujte, čtěte a ptejte se. Jakémukoliv podpisu musí předcházet přečtení podepisovaného dokumentu. Nenechte se obelstít například tím, že jde jen o „formulář“. Je to jedna z oblíbených metod energošmejdů. A smlouvy musíme nejen přečíst, ale také pochopit. Nechte si vysvětlit nejasné pasáže od nestranné osoby, ne od samotného prodejce.

Pozor na odměny. Zprostředkovatel od vás může ze zákona požadovat odměnu za zprostředkování. Pokud chcete jeho služeb využít, podívejte se do smlouvy, kolik vás to bude stát. Odměnu totiž budete pravděpodobně platit i ve chvíli, kdy si přes zprostředkovatele žádného dodavatele nevyberete.

Řekněte, kolik chcete maximálně platit za energii. Smlouva se zprostředkovatelem musí zahrnovat kolonku, do které uvedete, na jakou nejvyšší cenu elektřiny nebo plynu jste ochotni přistoupit. Pokud se vás zprostředkovatel nezeptá, kolonku chce vyplnit za vás nebo ji smlouva vůbec neobsahuje, stojí před vámi energošmejda.

Podepsali jste zprostředkovateli smlouvu, kterou nechcete? Ukončete ji bez pokut. Smlouvu se zprostředkovatelem totiž můžete vypovědět kdykoliv bez sankcí.

Pokud by za vás již stihl uzavřít smlouvu s dodavatelem, můžete i tuto smlouvu bez sankcí vypovědět až do 15. dne po zahájení dodávek. Využít můžete i lhůty, které nabízí občanský zákoník. Od smluv uzavřených distančně či mimo obchodní prostory podnikatele můžete odstoupit do 14 dnů bez udání důvodů a bez sankce. Pokud jde o nevyžádanou návštěvu prodejce v domácnosti spotřebitele, nebo o tzv. organizovanou prodejní akci, lhůta je dokonce 30denní. Odstoupení i výpovědi smluv je nutné provést písemně (vzory najdete na jiném místě webu).

Problémy s energetickými zprostředkovateli řešte. Pokud vás zprostředkovatel poškodil a domluva s ním není možná, obraťte se na ERÚ (kontakty najdete na jiném místě webu). Úřad vám může buď poradit, popř. zprostředkovatele v případě porušení právních předpisů pokutovat. V některých případech lze též využít mimosoudního řešení sporu (ADR) se zprostředkovateli. Naše možnosti pomoci spotřebitelům shrnujeme zde.

<https://eru.gov.cz/desatero-obrany-pred-energosmejdy>